

VID

Utdanningsfaglig meritteringssystem ved VID vitenskapelige høyskole

Godkjent av rektor 24.05.2019

Revidert i henhold til vedtak i VIDs ledermøte 18.02.2020

Arkivsaksnummer: 18/01859

Bakgrunn

VID vitenskapelige høyskole lanserer et utdanningsfaglig meritteringssystem for førstelektorer, dosenter, førsteamanuenser og professorer som et bidrag til styrket status for pedagogisk kompetanse og god undervisning.

I Meld.St.16 «Kultur for kvalitet i høyere utdanning» stilles det krav om at alle universiteter og høyskoler etablerer meritteringssystemer for høyere utdanning senest våren 2019.

I sitt oppfølgingsbrev datert 23. juni 2017 presiserer Kunnskapsdepartementet

- at systemene må utvikles lokalt og tilpasses ulike fagområder
- at meritteringssystemene må legge til grunn at kunnskap om hva som faktisk bidrar til studentenes læring må være bærende for utforming av systemene
- at samarbeid og deling må tillegges vekt når kriteriene utarbeides
- at fagfellevurdering bør inngå i prosessen med tildeling av status som merittert underviser.

VIDs meritteringssystem er basert på NTNU og UIT-Norges arktiske universitets nasjonale prosjekt for utvikling av pedagogisk meritteringssystem, «Innsats for kvalitet – forslag til meritteringssystem for undervisning ved NTNU og UIT» (februar 2016) og deres websider om temaet (se referanser sist i dokumentet). NTNU og UIT har gjort et grundig arbeid, og VID verdsetter dette. VID har derfor valgt å bruke meritteringssystemet deres som modell for eget system.

Hva er en merittert underviser?

En lærers virksomhet er en del av en organisasjon så vel som en individuell innsats. Å bli utnevnt til merittert underviser er dermed en anerkjennelse både av den enkeltes individuelle bidrag og de bidrag vedkommende har gitt til organisasjonen.

En merittert underviser har tydelig fokus på studentenes læring i all sin undervisningsvirksomhet, og legger en vitenskapelig tilnærming til grunn for arbeidet med å planlegge, gjennomføre, vurdere og modifisere sin undervisningspraksis for at den på best mulig måte skal støtte opp under studentenes læring. De oppnådde resultatene av lærerens pedagogiske arbeid skal dokumenteres.

Den meritterte underviseren viser gjennom refleksjon sin forankring i forskning og teori om undervisning, læring og vurdering i høyere utdanning generelt og i sitt eget fagfelt spesielt. Refleksjonen skal tydelig vise hvordan erfaringer fra tiltak i undervisningen har fått konsekvenser for senere virksomhet. Det forventes at en merittert underviser på ulike måter deler av sine erfaringer med andre og at vedkommende kan vise til bred erfaring med pedagogisk ledelse.

Meritteringsordningen legger til grunn en bred definisjon av undervisning. Begrepet omfatter alle former for undervisning på alle nivåer i høyskolesystemet, og inkluderer dessuten veiledning, arbeid med vurdering, studieplaner, læringsmiljø og annet pedagogisk arbeid som bidrar til å heve utdanningskvaliteten.

Kriterier for merittert underviser

Søkeren skal ha undervist i høyere utdanning i minst fem år, hvorav normalt minst to år i norsk høyere utdanning.

For å tildeles tittelen merittert underviser må søkeren innfri følgende kriterier:

1. En merittert underviser har utviklet sitt arbeid kvalitativt over tid.

Dette innebærer for eksempel at søkeren

- har prøvd ut og evaluert varierte virkemidler og metoder innenfor undervisning, vurdering og/eller veiledning som støtter studentenes læringsprosesser
- har arbeidet systematisk over tid med å utvikle sin undervisning og lærerrolle
- har oppsøkt tilbakemelding fra studenter og andre som kilder til videreutvikling
- kan dokumentere oppnådde resultater fra tiltak for å styrke egen undervisning
- kan vise til planer for fortsatt utvikling av egen undervisningskompetanse

2. En merittert underviser har en vitenskapelig tilnærming til undervisning og læring.

Dette innebærer for eksempel at søkeren

- er oppdatert på sentrale problemstillinger, forskningsresultater og teorier relevant for undervisning i eget fag
- kan forankre og kritisk vurdere sine pedagogiske valg i nyere forskning om undervisning, læring og vurdering i høyere utdanning, med hovedvekt på eget fagområde
- har formidlet erfaringer fra egen undervisning og/eller utvikling på ulike måter, for eksempel gjennom presentasjoner ved konferanser, rapporter, tidsskriftartikler eller i mer interne fora.
- har erfaring med samarbeid med kolleger, studenter, ledelse og andre om utvikling av undervisnings- og utdanningskvalitet
- har initiert og på andre måter bidratt til å styrke kollegers pedagogiske kompetanse

3. En merittert underviser er en engasjert og dyktig pedagogisk leder.

Dette innebærer for eksempel at søkeren

- har initiert, vært sentral i eller ledet studieplanarbeid, pedagogisk utviklingsarbeid, samarbeidsprosjekt eller utredningsarbeid med relevans for den aktuelle utdanningen og forankret i enhetens strategiske planer
- har hatt lederansvar for programmer, emner, utviklingsprosjekter eller utdanningsfaglige utredninger, lokalt, regionalt eller nasjonalt

4. En merittert underviser kan dokumentere utdanningsfaglig basiskompetanse i henhold til de krav som stilles til egen stillingskategori

For å oppnå status som merittert underviser må søker dokumentere at kravene til utdanningsfaglig basiskompetanse¹ er innfridd. Fra og med 1. september 2019 stilles det ulike krav til ulike stillingskategorier, jf. [endringer i forskrift om ansettelse og opprykk i forsknings- og undervisningsstillinger](#).

Alle fire hovedkriterier må være oppfylt for at søkeren skal kunne tildeles status som merittert underviser, og dokumentasjon må foreligge i form av en pedagogisk mappe (se nærmere beskrivelse under).

Kommentar om søkere innenfor ulike stillingskategorier

Kriteriene for merittering er felles for de fire stillingskategoriene der det kan søkes om merittert status. Det betyr at det forventes at den pedagogiske kompetansen til søkere som sitter i førstelektor- eller førsteamanuensisstilling er på et nivå som overstiger de pedagogiske kravene for dosent- og professornivå.

En førstelektor eller dosent som søker om å bli vurdert som merittert underviser, må i søknaden tydelig gjøre rede for hvordan det som ønskes vurdert med tanke på merittering, er noe annet enn det som lå til grunn for å bli kvalifisert for den stillingen som vedkommende innehar. Derfor bes søkeren om kort å gjøre rede for hva som var grunnlaget for at han/hun ble tilkjent kompetanse som førstelektor/dosent og at meritteringssøknaden ikke bygger på dette grunnlaget. Disse forholdene skal gjøres rede for i et ekstra vedlegg, som kommer i tillegg til de maksimalt 15 vedleggene som ellers kan leveres inn.

Når det gjelder førstelektor/dosent så må man i grunnlaget for tilsetting/opprykk til disse stillingskategoriene kunne vise til særskilte kvalifikasjoner innenfor undervisning og pedagogisk utviklingsarbeid (jf. [forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger](#)).

Hvordan søke om merittering

Den pedagogiske mappen

Søknaden utgjøres av en pedagogisk mappe². Den pedagogiske mappen skal bestå av to deler:

---

¹ Forskriftsendringen som trådte i kraft 1. september 2019 introduserte begrepet utdanningsfaglig basiskompetanse som erstatning for det tidligere brukte pedagogisk basiskompetanse. Innholdet er foreløpig uendret, jf. UHRs nasjonale retningslinjer for universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse (www.uhr.no). For søkere som er ansatt i førstelektor- eller førsteamanuensisstilling regnes kravet som oppfylt dersom en har gjennomført universitets- eller høyskolepedagogisk kurs (HPED1000 eller tilsvarende). For søkere i dosent- eller professorstilling stilles det tilleggskrav – se forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskningsstillinger § 1-2. Søkere som av ulike årsaker ikke har gjennomført slikt kurs, må gjennom søknaden godtgjøre at de innehar tilsvarende kompetanse, ervervet gjennom utdanning og/eller erfaring. Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) eller annen lærerutdanning rettet mot grunnskole er i utgangspunktet ikke tilstrekkelig, men kan i kombinasjon med annen kompetanse gjøre at kravet oppfylles.

² En pedagogisk mappe kan beskrives som en sammenstilling av informasjon om formell pedagogisk kompetanse samt praktisk-pedagogisk virksomhet med vekt på hva som er gjort, hvordan man har utøvd sine undervisningsoppgaver, begrunnelsene for dette, samt hvilke resultater man har oppnådd. Dokumentasjon av egen virksomhet samt oppsummering og refleksjon over egen praksis og kompetanse er de sentrale komponentene i en slik mappe.

I forbindelse med mappeevaluering brukes ofte begrepene arbeidsmappe og presentasjonsmappe. Arbeidsmappen er et dokument som er i utvikling og der man samler alle sine arbeider tilknyttet et

Del I: Et profileringsdokument, som er en sammenhengende tekst på maksimalt 7500 ord (bruk ordtellefunksjon) hvor søkeren oppsummerer og kommenterer sin utvikling. Dokumentet skal avspeile de kravene og kriteriene som er angitt for å oppnå status som merittert underviser. Spesielt må profileringsdokumentet vise at søkeren oppfyller de firehovedkriteriene til merittert underviser.

Profileringsdokumentet skal omfatte følgende temaer:

1. **Biografi.** Kort beskrivelse av søkeren og dennes karriere i høyere utdanning, herunder ansiennitet som underviser/veileder og på hvilke nivå undervisningen/veiledningen har foregått.
2. **Undervisningsrepertoar/undervisningshistorie.** Hvilke undervisningsformer som har vært særlig brukt, erfaringer med disse, utvikling over tid og hvilke tanker man har om egen videreutvikling.
3. **Syn på undervisning og læring / pedagogisk utgangspunkt.** Beskrivelse av søkerens pedagogiske grunnsyn og hvordan dette henger sammen med de valg av undervisningsformer som er gjort. Herunder kommer refleksjoner over eget kunnskaps- og læringssyn, forankret i teori, og med relevans for egen praksis.
4. **Undervisningsplanlegging og bidrag i eget miljø.** Erfaringer med emne- og studieplanarbeid, erfaringer med samarbeid med kolleger og studenter om undervisning, samt andre bidrag for å styrke undervisning og læring, særlig ved eget fakultet.
5. **Andres vurderinger.** Her kan søkeren kort referere til andres vurderinger, for eksempel studentevalueringer eller vurderinger fra kolleger (eksempelvis kollegaveiledning) som søkeren finner spesielt betydningsfulle. Dokumentasjon skal foreligge gjennom vedlegg.
6. **Dokumentert pedagogisk utviklingsarbeid, inkludert utvikling av læremidler.** Hvorfor er utviklingsarbeid iverksatt, hva har man oppnådd, hva har man lært og hva er videre planer? Hvordan har søker dokumentert og formidlet egne undervisningserfaringer?
7. **Utdanningsledelse.** Erfaring fra formelle og uformelle lederroller og hvordan søker gjennom disse har bidratt til å styrke undervisningskvaliteten, med særlig vekt på eget fagområde.
8. **Det reflekterte tilbakeblikk.** Her skal søkeren, med forankring i teori, kritisk analysere og reflektere over de ideer og metoder som har preget søkerens praksis, og gjøre rede for hvordan slik analyse og refleksjon har ført til endringer og stimulerer til videre utvikling.

Del II: En vedleggsdel, hvor søkeren konkret dokumenterer sin kompetanse innenfor de temaer som søkeren vil vektlegge. Antall vedlegg skal ikke overstige 15. Vedleggene skal nummereres, og alle vedlegg skal henvises til i profileringsdokumentet slik at det går tydelig fram hvorfor de er med. En pedagogisk CV og uttalelse fra nærmeste leder er obligatoriske vedlegg, og utgjør to av de 15. Uttalelsen fra nærmeste leder skal gjøre rede for hvilke planer enheten har for å gjøre bruk av den merittertes kompetanse, og hvilke muligheter som vil bli gitt for at den meritterte skal kunne utvikle seg videre. Eventuelle vurderinger av søkerens pedagogiske virksomhet, som for eksempel studentevalueringer eller uttalelser fra kolleger,

---

bestemt område. Presentasjonsmappen består av et utvalg fra arbeidsmappen, utvalgt for et bestemt formål. Den mappen som leveres i forbindelse med en søknad om merittering må sees på som en presentasjonsmappe.

UIT har god informasjon om digital pedagogisk mappe, hvordan utvikle den, samt plattform for opprettelse av slik mappe finnes på [UiTs nettsted for digitale pedagogiske mapper](#), og anbefales å lese som en veileder for de ønsker å søke.

som søkeren ønsker å inkludere, vil også regnes som vedlegg og skal telles med blant de 15 – dette gjelder uavhengig av om vedlegget er i papirformat eller en digital lenke.

Den pedagogiske mappen skal inntil annet blir bestemt leveres som ett sammenhengende pdf-dokument som består av to deler, en hoveddel som utgjøres av profileringsdokumentet og en vedleggsdel som inneholder alle vedleggene. På sikt kan det bli aktuelt å levere en digital pedagogisk mappe.

Søknader som avviker fra formatet som er angitt ovenfor, som overskrider kravene til omfang av mappen eller har mangler i forhold til det som i dette dokumentet er angitt som formelle krav, vil ikke bli behandlet.

Søknadsperiode

Søknadsperioden er fra 1. juni til 1. november i 2020.

Det vil bli arrangert søkerseminar og gitt tilbud om veiledning til interesserte søkere. Nærmere informasjon om dette vil bli gitt på www.vid.no/ansatt.

Sende søknaden

Søknaden sendes til arkiv@vid.no og merkes med «Søknad om utdanningsfaglig merittering».

Frist: 1. november 2020.

Vurdering av søknad

Søknadene vil bli vurdert av en særskilt oppnevnt komité som også ivaretar kravet om fagfellevurdering. Denne komiteen oppnevnes av Utdanningsutvalget og består av fire medlemmer:

- En vitenskapelig representant fra VID vitenskapelige høyskole som leder arbeidet
- En studentrepresentant
- En vitenskapelig representant fra et nordisk lærested med erfaring fra merittering

I komiteen skal også universitets- eller høyskolepedagogisk kompetanse være representert for å sikre at komiteen som helhet har kompetanse på å vurdere pedagogiske mapper.

De tre nevnt ovenfor skal vurdere alle søkerne.

- I tillegg oppnevner hvert fakultet / prorektor for forskning én habil representant som deltar i vurderingen av søker(e) fra det aktuelle fakultetet/senteret.

Komiteemedlemmer inviteres til et sakkyndigkurs for vurdering av meritteringssøknader i forkant av sitt vurderingsarbeid.

Komiteen avgir sin innstilling til Utdanningsutvalget, som behandler og innstiller søkerne. Rektor fatter endelig vedtak. Vedtaket kan ikke påklages.

Hvis en søker ikke oppnår merittert status, må han/hun vente to år for å søke på nytt.

Oppnådd status som merittert underviser

For å oppnå status som merittert underviser forutsettes det innsats ut over kravene som stilles til pedagogisk kompetanse i de ordinære stillingene. De som oppnår status som merittert underviser, vil være en viktig ressurs, rollemodell og inspirator for andre undervisere. Det legges derfor opp til at merittede undervisere bidrar til videre pedagogisk utvikling i egne fagmiljøer og i VID sentralt. Videre vil merittede undervisere fungere som ressurspersoner (holde presentasjoner, gi råd og støtte i FOU-prosjekter) og kan bli spurt om å delta i framtidige vurderingskomiteer.

Status som merittert underviser gir et lønnstillegg tilsvarende 2 lønnstrinn.

Den merittede tildes i tillegg et engangsbeløp (kr. 40 000,-) som skal brukes til videre pedagogisk utvikling (utdanningsforskning, eksterne kurs, besøk/reiser, utdanningskonferanse e.l.).

Når merittert status er tildelt, vil dette markeres ved en høytidelig overrekkelse samt omtale på VIDs nettsider.

Kontakt

Ved spørsmål om merittering, kontakt din nærmeste leder eller senterleder/representant fra Senter for læring i profesjonsutdanning og praksis.

Evaluering

Utdanningsutvalget evaluerer ordningen i løpet av 3-4 år med utgangspunkt i kriterier utarbeidet i samarbeid med høgskolens tillitsvalgtmøte AU.

Referanser

Kunnskapsdepartementet (2016). *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*. Meld.St.16 (2016-2017).

Kunnskapsdepartementet (23. juni 2017). Meld.St.16 Kultur for kvalitet i høyere utdanning – oppfølging av meldingen. Hentet fra 360, sak 16/00153-8

<https://vid.p360.uninett.no/locator.aspx?name=Common.Details.Navigate&module=Document&subtype=2&recno=239827&VerID=235616>

NOKUT. (2017). *Merittering i utdanning er i ferd med å bli en realitet*. Hentet fra <https://www.nokut.no/nokut-bloggen/merittering-i-utdanning-er-i-ferd-med-a-bli-en-realist/> (11.02.19)

NTNU og UiT Norges arktiske universitets arbeidsgruppe. (februar 2016). *Innsats for kvalitet. Forslag til et meritteringssystem for undervisning ved UiT Norges arktiske universitet og NTNU*. Hentet fra <http://result.uit.no/merittering/wp-content/uploads/sites/37/2017/01/Innsats-for-kvalitet-Forslag-til-et-meritteringssystem-for-undervisning-ved-NTNU-og-UiT-Norges-arktiske-universitet.pdf> (11.02.19)

UiT Norges arktiske universitet. (2019). *Om merittering ved UiT – Norges arktiske universitet*. Hentet fra: <https://result.uit.no/uniped/merittering/> (11.02.19)

UiT Norges arktiske universitet. (2019). *Pedagogisk merittering UiT Norges arktiske universitet – evaluering av søknadsrunden 2018*. Hentet fra: <https://result.uit.no/uniped/wp-content/uploads/sites/39/2018/11/Rapport-2018.-Pedagogisk-merittering-UiT-Norges-arktiske-universitet-1.pdf> (11.02.19)